

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/49/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721201818
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1721201818.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Janka Grečmal a Mgr. Andrea Hadnagyová, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinok, odbor sociálnych vecí, Moyzesova 2, 902 01 Pezinok, dieťa rodičov – matka: D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX, H. G., I. J. F. XX, K., zastúpená: JUDr. Jana Hreňová, advokátka so sídlom Pri Suchom mlyne 50, Bratislava, a otec: B. A. G. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, C. L., zastúpený: Staník LEGAL s.r.o., so sídlom Šancová 11A, Bratislava, IČO: 53 586 379, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, za účasti Krajskej prokuratúry v Bratislave, Vajnorská 47, 812 56 Bratislava, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/181/2021-2610 zo dňa 13. novembra 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I., II., III., IV. a v závislom výroku VII. **p o t v r d z u j e**.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku VI. **m e n í t a k**, že matke maloletého sa zakazuje styk s maloletým ako aj akýkoľvek písomný a telefonický kontakt s maloletým, ako aj kontakt prostredníctvom sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Výrokom II. rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok je povinný a oprávnený otec maloletého. Výrokom III. rozhodol, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX mesačne sumou 200,- eur, počnúc dňom 24.07.2024, ktorú sumu je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Výrokom IV. rozhodol tak, že zročné výživné na maloletého za obdobie od 24.07.2024 do 31.10.2024 v sume 325,- eur je matka povinná zaplatiť najneskôr do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca. Výrokom V. rozhodol, že nariaďuje otcovi maloletého zabezpečiť maloletému odbornú terapiu u detského psychoterapeuta. Výrokom VI. rozhodol, že matke maloletého sa zakazuje styk s maloletým ako aj akýkoľvek písomný a telefonický kontakt s maloletým, ako aj kontakt prostredníctvom sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie a to na čas do právoplatného skončenia trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa matka mala dopustiť na maloletom a výrokom VII. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil apl. čl. 4, čl. 5, § 24 ods. 4, 5, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vecne tým, že zhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a s prihliadnutím na všetko, čo za konania vyšlo najavo, vrátane prednesov a vyjadrení účastníkov mal súd preukázané, že vzťah medzi rodičmi maloletého je veľmi napätý a ich komunikácia je vážne narušená. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti musí súd vždy prioritne chrániť záujmy maloletého dieťaťa a to i na úkor záujmov jeho rodičov. Maloletý má nepochybne rád oboch rodičov, hoci jeho vzťah k otcovi je aktuálne narušený vplyvom matky, v záujme maloletého a jeho zdravého vývinu je nutné redukovať jeho vystavovanie záťažovým situáciám. Súd má z vykonaného dokazovania za to, že najmä matka je tým nespolupracujúcim rodičom a v celom konaní bolo zreteľné, že matka presadzuje len a len svoje záujmy, a to aj na úkor maloletého (aj keď súd vzhľadom na komunikáciu rodičov a predložené dôkazy nepopiera, že podiel svojej viny tu má nepochybne aj otec maloletého). Súd pri rozhodovaní zároveň zohľadnil aj fakt, že matka bola v minulosti psychiatricky liečená, pričom aktuálne sa matka odmietla podrobiť vyšetreniu svojho zdravotného stavu, nespolupracovala so znalcom a čas, kedy je maloletý odňatý z jej starostlivosti nevyužila na to, aby súdu preukázala, že svoje pomery upravila tak, že je schopná sa plnohodnotne postarať sa o maloletého. Matka bola počas konania vo výraznom odpore, opakovane útočila na sociálnych pracovníkov, vystupovala agresívne, vyhrážala sa medializáciou, negatívne sa vyjadrovala na adresu súdu aj na adresu všetkých zúčastnených osôb v konaní (ÚPSVaR Pezinok, Okresná prokuratúra Pezinok, CDR Pezinok, Centrum M. N., ustanovený znalec) a neustále napádala nezaujatosť súdu a zúčastnených osôb, pričom sama vystupovala voči všetkým nepriateľsky a nespolupracovala, nerešpektovala tieto osoby a neustále sa stavala do role obete. Tiež má súd za preukázané, že matka vo vzťahu k otcovi zaujala neprimerane nepriateľský postoj, opakovane ho pred maloletým dehonestovala, neumožňovala mu styk s maloletým, závažné rozhodnutia týkajúce sa maloletého s otcom vôbec nekomunikovala, čím sa opakovane dopúšťala porušenia ustanovenia §35 Zákona o rodine, kedy otca maloletého vynechávala z dôležitých rozhodnutí o maloleťom (prešťahovanie, škola). Z matkinho postoja je badateľné, že má za to, že svojim konaním, kedy dlhodobo vedome vynechávala otca maloletého z jeho života vyriešila nepokojnú situáciu v rodine, akoby si nedostatočne uvedomovala, že aj matka aj otec majú rovnaké rodičovské práva a maloletý nie je v jej výlučnom vlastníctve, preto nemôže o podstatných veciach v jeho živote opakovane rozhodovať bez súčinnosti (častokrát aj bez vedomia) otca. Súd tiež mal za nepochybne preukázané, že matka maloletého počas súdneho konania ovplyvňovala, rozprávala sa s ním, ako by mal vypovedať o otcovi, čo je zjavné z niektorých vyjadrení maloletého ako aj oznámení z Centra M.. Súd po tom, ako si vypočul otcem predložené nahrávky medzi matkou a maloletým musí konštatovať, že z jej strany dochádzalo k vyostreniu kritických situácií a až k psychickému ubližovaniu maloletému. Z obsahu predložených zvukových záznamov je zrejmé, že matka na maloletého pri nahrávaní neprimerane tlačila, čím ho trápila, maloletý sa necítil príjemne a bol nervózny. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., so sídlom Ernestova Bašta 2, Nové Zámky, doručeného súdu dňa 20.02.2024 vyplýva, že ustanovený znalec po vykonanom znaleckom vyšetrení odporúča zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca. Ustanovený znalec v posudku uviedol, že je značne pravdepodobné, že matka maloletého trpí aktuálne závažným duševným (psychotickým) ochorením a v tomto stave nie je aktuálne bez podstúpenia liečby schopná zabezpečiť pre svoje maloleté dieťa takú starostlivosť, akú by dieťa potrebovalo. Znalec uviedol, že trvá na tom, že správanie sa matky voči maloletému je pre dieťa ohrozujúce. K otázke aktuálneho psychického stavu maloletého znalec uviedol, že aktuálne vo vzťahu k otcovi je maloletý v úplnej symbióze s matkou, t. j. nemá voči nemu svoje vlastné pocity, postoje, vníma ho len „cez matku“, čo je dôsledkom dlhodobého vplyvu zo strany matky, čo je negatívne. Maloletý vníma správanie sa otca ako negatívne, správanie sa matky vníma ako veľmi pozitívne, z hľadiska perspektívy, resp. vývoja maloletého má však správanie sa matky voči nemu na neho podstatne viac škodlivý vplyv ako správanie sa otca. Pokiaľ ide o otca maloletého, súd mal za konania za preukázané, že otec maloletého počas celého konania viac hľadel na najlepší záujem maloletého a na rozdiel od matky si uvedomoval, že maloletý je vo veku, kedy potrebuje mať jednotné zastabilizované pomery. Otec maloletého mal snahu uzatvoriť s matkou rodičovskú dohodu, ktorá by podľa súdu bola v najlepšom záujme maloletého, v priebehu konania súd nezistil také správanie otca, ktoré by preukazovalo, že otec matku pred maloletým dehonestuje a očierňuje, otec v čase vykonávania osobnej starostlivosti o maloletého matke umožňoval komunikáciu s maloletým, súd nevnímal zo strany maloletého žiadne prevzaté negatívne názory otca na matku v takom zmysle, ako maloletý opakovane deklaroval prevzaté názory matky na otca. V čase osobnej starostlivosti matky o maloletého bol maloletý opakovane vystavený vyhrážkam zo strany matky a psychickému

tyranii, pri rozhodovaní súd tiež vzhliadol veľmi závažné pochybenia v starostlivosti matky o maloletého, ktorá pristupovala k maloletému neprimerane prísne, opakovane mu prezentovala svoje vnímanie a názor na otca, ktoré maloletý v plnej miere prevzal, čo veľmi negatívne ovplyvnilo ich vzťah, výsledkom čoho je, že maloletý aktuálne svojho otca absolútne odmieta, pričom mal súd za preukázané, že v čase, kedy mal počas konania otec maloletého vo svojej starostlivosti, postupne dochádzalo k náprave ich vzťahu. Uvedený proces reparácie vzťahu medzi otcom a maloletým matka opakovane narúšala, zasahovala do neho a s pochybovala otca, pričom bolo preukázané, že v starostlivosti otca maloletý prospieva a otec vie zabezpečiť maloletému všetky jeho potreby pre jeho ďalší bezpečný a stabilný vývoj. Je pritom treba zdôrazniť, že vo veci boli márne vyčerpané všetky menej invazívne prostriedky k zaisteniu styku otca s maloletým. L'ahkovážne a s určitým dešpektom matka pristupovala k nariadeným neodkladným opatreniam. Bolo teda nad všetky pochybnosti preukázane, že otec dokáže starostlivosť riadne zabezpečiť, pričom ako už bolo spomenuté matka úplne zlyhala v roli rodiča v tom smere, že to bola práve ona, ktorá svojím chovaním, svojím prístupom k otcovi maloletého postupne dosiahla stavu, keď samotný maloletý odmietal kontakty a stretávania sa s otcom prejavujúc pri tom značné obavy a strach stretávanie (ktorý vyústil až do psychických problémov maloletého). Matka je teda tou menej výchovne kompetentnou, a to zjavne preto, že pripustila odcudzeniu maloletého s otcom nemiestnym ohováraním otca maloletého, styky a to i tie súdom nariadené sabotovala. V danom prípade sa však dá predpokladať, že pri adekvátnom výchovnom pôsobení matky bolo možné vytvárať a rozvíjať jej kladný postoj k otcovi maloletého. Z obsahu spisu pritom vôbec nevyplýva, ani nebolo preukázané, že by otec akýmkoľvek spôsobom ohrozoval maloletého. Ako už bolo vyššie naznačené, k aktuálnemu stavu maloletého bola zabezpečená celá škála relevantných dôkazov, ako je znalecký posudok v P konaní ako i znalecký posudok v trestnom konaní a výsluch sudom ustanoveného znalca, správy kolízneho opatrovníka, správy z Diagnostického zariadenia M., Centra pre deti a rodiny Pezinok ako aj ich výsluch ako svedkov, ktoré aktuálny stav maloletého spoľahlivo a vierohodne preukazujú. K tomu je potrebné uviesť, že súd založil svoje rozhodnutie na legitímnom záujme, ktorým je ochrana najlepšieho záujmu maloletého, tak ako bude nižšie rozobraté, pričom všetky doterajšie ingerencie súdu, opatrovníka, odborníkov nevedli k náprave rodinných vzťahov, naopak negatívny vzťah maloletého k otcovi bol zo strany matky len prehĺbovaný. Súd si je plne vedomý toho, že je súčasne treba prihliadnuť a sledovať otázku najlepšieho záujmu maloletého. Tak predovšetkým bolo nad všetku pochybnosť preukázané, že otec dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého riadne. Pokiaľ súdny znalci z odvetvia psychológia ako aj u odvetvia psychiatria dospeli k záveru, že maloletý je dieťa v ohrození, potom sa jedná o dlhodobé pôsobenie matky na dieťa. Nie je tu teda žiadny dôvod, pre ktorý by mal mať maloletý strach a obavy zo svojho otca. Naopak je to práve otec, kto mu je schopný zabezpečiť stabilnejšie, vyváženejšie a kludnejšie rodinné prostredie. Otec nepoužíva manipulatívne postoje a metódy. Pokiaľ je maloletý v nepriaznivom psychickom stave, v ktorom sa nachádza, jedná sa o dôsledok doterajšej výchovy matky, o dôsledok doterajších výchovných metód a postupu matky voči maloletému. Kolízny opatrovník, Centrum pre deti a rodiny Pezinok ako aj pracovníci Centra M. veľmi kladne hodnotili prístup otca k maloletému, spôsob jeho komunikácie s ním a to i vo vypätých situáciách, keď sa s ním maloletý na spočiatku odmietal baviť, vždy sa mu však podarilo maloletého uvoľniť, zapojiť ho do hry a rozveseliť. V tomto smere teda otec prejavuje podstatné väčšiu mieru empatie ako matka, ktorá maloletého proti otcovi len manipulovala a snažila sa svojím účelovým správaním vylúčiť otca zo starostlivosti o neho a kontakt s ním úplne zamedziť. Otec sa pritom veľmi snaží, maloletému je ochotný podriadiť takmer všetko. V záujme maloletého teda rozhodne nemieni rezignovať na protiprávne konanie matky, ktorá ignoruje právoplatné rozhodnutia súdov a otca maloletého úplne eliminuje z jeho života. Maloletý má pritom nepochybné právo nie len na matku, ale i na otca a čerpať z jeho vzoru. Otec má vybudované stabilné rodinné zázemie, žije s partnerkou, s ktorou si maloletý v čase jeho zverenia otcovi výborne rozumel, podporuje ho v jeho snahách o získanie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Na základe uvedeného a vyhodnotiac všetky dôkazy ako aj s prihliadnutím na závažnú skutočnosť, že matke bolo dňa 21.05.2024 vyšetrotateľkou Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na maloletom súd zveril do osobnej starostlivosti otca. K rovnakému názoru sa priklonili aj kolízny opatrovník, prokurátor Okresnej prokuratúry a znalec vo vypracovanom znaleckom posudku. Súd je toho názoru, že je nutné, aby mal maloletý už konečne jeden domov, kde by mal svoje zázemie, svoj osobný priestor a pravidelný fungujúci režim bez napätia zabezpečujúci mu stabilitu a bezpečie.

3. Vo veci zastupovania maloletého a spravovania jeho majetku súd rozhodol tak, že povinný a oprávnený zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok je výlučne otec maloletého, nakoľko má preukázané, že vzťah medzi rodičmi maloletého je veľmi napätý, ich komunikácia je vážne narušená,

matka svoje rodičovské práva zneužíva, keď vo vzťahu k otcovi zaujala neprimerane nepriateľský postoj, závažné rozhodnutia týkajúce sa maloletého s otcom vôbec nekomunikuje. Z matkinho postoja je badateľné, že má snahu o veciach v živote maloletého rozhodovať bez súčinnosti (častokrát aj bez vedomia) otca, takýto výkon rodičovských práv a povinností je v rozpore so záujmom maloletého a pre zabezpečenie stability výchovného prostredia maloletého nežiaduci.

4. Nakoľko súd rozhodol o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, zároveň zaviazal matku povinnosťou prispievať na výživné maloletého. Súd pri určovaní vyživovacej povinnosti matky na maloletého zohľadnil najmä vek maloletého, prihladol na mesačné náklady na maloletého, ktoré boli za konania vyčíslené na sumu 685,96 eura, ktoré posúdil ako primerané vzhľadom na jeho vek a potreby, a preto rozhodol o zaviazaní matky povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 200,- eur, ktorú sumu súd považoval za primeranú. Súd má za preukázané, príjem otca je v roku 2024 priemerne vo výške 1977,51 eura mesačne, matka bola v období od júna 2022 do apríla 2024 zamestnaná a jej priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 1088,74 eura. Od 01.05.2024 je matka nezamestnaná evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 743,20 eura, k 13.11.2024 vo výške 470,70 eura (podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni) Vzhľadom na predchádzajúce príjmy matky má súd preukázané, že je v jej možnostiach a schopnostiach dosahovať taký príjem, aby mohla platiť určené výživné a musí si svoje finančné záležitosti zariadiť tak, aby bola schopná na výživu maloletého určené výživné poukazovať.

5. Výživné súd určil odo dňa 24.07.2024, kedy bol maloletý na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tamojšieho súdu sp.zn. 5P/181/2021-2370 zo dňa 17.07.2024 odovzdaný so starostlivosti otca. Výživné za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súd považuje za pokryté, keďže otec od odsťahovania sa matky zo spoločnej domácnosti pravidelne prispieval na výživu maloletého syna sumou 650,- eur, uznesením Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 5P/181/2021-334 zo dňa 07.12.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého do starostlivosti otca a matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150,- eur mesačne, rozhodnutie je vykonateľné. Od 20.11.2023 sa maloletý nachádzal v starostlivosti diagnostického centra zariadenia M. - pomoc deťom v kríze v N. za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky a to na základe Uznesenia Okresného súdu Pezinok zo dňa 19.11.2023, č. k.: 43PPOm/1/2023-7 v spojení s Uznesením Okresného súdu Pezinok zo dňa 20.11.2023, č. k.: 5P/181/2021-1264 zo dňa 20.11.2023 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.02.2024, č. k.: 11CoP/188/2023-1381, 11CoP/11/2024, 11CoP/12/2024 a uznesením zo dňa 14.02.2023, č. k.: 52P/9/2024 - 15. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 5P/181/2021-2370 zo dňa 17.07.2024 súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne, Krajský súd v Trnave uznesením pod sp. zn.:15CoP/160/2024 - 2521, 15CoP/161/2024, 15CoP/162/2024 uznesenie výrok o uložení povinnosti matke prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 150,- eur zrušil.

6. Vzhľadom na určené výživné matke za obdobie od 24.07.2024 do 31.10.2024 vzniklo zročné výživné v sume 352,- eur a to za mesiac júl 2024 vo výške 52,- eur (8 dní x 6,50 eura) a za mesiace august 2024, september 2024, október 2024 vo výške 600,- eur (3 mesiace x 200,- eur), pričom matka uhradila výživné vo výške 300,- eur (2 x 150,- eur), ktoré je bolo určené uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 5P/181/2021-2370 zo dňa 17.07.2024.

7. Je nepochybné, že situáciu v rodine a výrazne napäté vzťahy medzi rodičmi vníma maloletý veľmi citlivo, pričom vystavovanie maloletého opakovaným konfliktom medzi rodičmi a dehonestovaním jedného z rodičov vzbudzuje dôvodnú obavu z poznačenia psychického stavu maloletého do budúcnosti. Maloletý bol dlhodobo vystavovaný neprimeranému stresu a to nielen počas trvania súdneho konania, ale už aj počas doby spoluzitia jeho rodičov v spoločnej domácnosti, čo jeho psychiku podľa vyjadrení viacerých odborníkov výrazne ovplyvnilo a poškodilo. Preto súd uložil zabezpečovať maloletému odbornú terapiu u detského psychoterapeuta.

8. I keď rodič, ktorému dieťaťu nebolo zverené do osobnej starostlivosti má právo na pravidelný kontakt s maloletým dieťaťom, matka toto právo zneužíva na to, aby maloletému komunikovala svoj nepriateľský postoj voči otcovi. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom je vážnym zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností rodiča a súd tak môže rozhodnúť iba vtedy, keď je to potrebné v najlepšom záujme dieťaťa, keď styk ohrozuje fyzické a psychické zdravie dieťaťa. Nakoľko matke bolo dňa 21.05.2024 vyšetrovateľkou Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku vznesené obvinenie pre

zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na maloletom a zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že maloletý naplňa väčšinu psychologických znakov typických pre deti, ktoré sa stali obeťami týrania, súd v najlepšom záujme maloletého na čas do skončenia tejto trestnej veci vedenej zakázal matke styk s maloletým ako aj akýkoľvek písomný a telefonický kontakt s maloletým, ako aj kontakt prostredníctvom sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie. Toto opatrenie bolo navrhnuté aj zo strany znalcov a ďalších odborníkov, ktorí s rodičmi a maloletým intenzívne pracovali a z aktuálnej situácie vyplýva, že už zákaz styku matky s maloletým nariadený neodkladným opatrením tunajšieho súdu bol v najlepšom záujme maloletého, nakoľko maloletý v starostlivosti otca prospieva a bez vplyvu matky a na základe vlastnej skúsenosti si tak mohol poopraviť obraz otca, ktorý voči nemu mal a ktorý bol silne ovplyvnený negatívnym pohľadom matky.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletého prostredníctvom právnej zástupkyne. Poukázala na to, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 – A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 – B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Poukázala na ust. § 220 ods. 2 CSP a čl. 46 Ústavy SR. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považuje za absolútne formálne, nepresvedčivé, nedostatočné, nepreskúmateľné a v niektorých častiach za zmätočné. Napadnuté súdne rozhodnutie má síce takmer 90 strán, avšak väčšina tohto rozhodnutia je popis priebehu konania a súvisiacich konaní, pričom samotné odôvodnenie súdneho rozhodnutia má ani nie 5 strán. Považuje za porušenie jej práv na spravodlivý proces posledné pojednávanie vo veci, kde súd mal vypočuť znalca, ktorý vykonával znalecké dokazovanie a vyjadril sa ako znalec psychológ k veciam, k ktorým nemal žiadnu kvalifikáciu. Matka sa riadne ospravedlnila a požiadala, aby pojednávanie bolo odročené, vzhľadom na jej úraz oka a dočasnú práceneschopnosť. Súd túto jej žiadosť odmietol a pojednával v jej neprítomnosti. V žiadosti riadne uviedla, že matka nesúhlasí s pojednávaním bez jej prítomnosti a rovnako tak ospravedlnila svoju neúčast ako aj neúčast matky na pojednávaní. Podľa zákonnej sudkyne však neboli dané žiadne dôvody podľa § 183 CSP, keďže zdravotný stav matky nie je život ohrozujúci a matku môže pri výsluchu znalca zastúpiť jej právny zástupca. Zároveň v uvedenom oznámení zákonný sudca vyslovene uvádza: „... nie je v záujme maloletého, aby pojednávanie bolo z dôvodov na strane matky opakovane odročené. Účasť matky a jej právneho zástupcu na pojednávaní je nutná. V prípade, že sa matka na pojednávanie nedostaví, súd bude pojednávať v jej neprítomnosti a tiež môže pristúpiť k opatreniam podľa § 101 a § 102 Civilného sporového poriadku.“ Tento postup súdu považuje matka za jej obmedzovanie a porušovanie práva na spravodlivý proces a rovnako tak porušenie rovnosti zdraní v civilnom procese. Matka k jej žiadosti o odročenie pojednávania, doložila lekársku správu s informáciou, že je dočasne práce neschopná. Súd pri rozhodovaní o tom, či dôvod na odročenie pojednávania je alebo nie je závažný nie je oprávnený posudzovať, či je alebo nie je zdravotný stav účastníka konania život ohrozujúci. Neakceptáciou lekárskeho potvrdenia a elektronicky vystavenej PN, súd vyslovene trvá na tom, aby klientka porušila liečebný režim, ktorý má nariadený a teda núti účastníka konania, aby porušil právny predpis a dostal sa do pozície, že bude sankcionovaný Sociálnou poisťovňou. CSP vyslovene uvádza, že pojednávanie možno odročiť iba z dôležitých dôvodov, nie však to, že súd bude na základe lekárskej správy posudzovať či stav matky je alebo nie je život ohrozujúci a v závislosti od toho bude posudzovať mieru schopnosti účastníka konania dostaviť sa na pojednávanie.

11. Akékoľvek sankcie - predvedenie alebo poriadková pokuta, zo strany súdu, na ktoré súd v jeho oznámení poukazuje nie sú absolútne na mieste, pretože matka sa riadne a včas ospravedlnila a preukázala dôvodnosť jej ospravedlnenia. Byť prítomný na pojednávaní a klásť svedkom otázku je procesným právom účastníka konania, ktoré chcela matka riadne využiť. Paradoxne to bol znova znalec, ktorý sa na pojednávanie už druhýkrát nedostavil a súd napriek tomu, že matka trvala na výsluchu znalca, pojednával v jej neprítomnosti a výsluch znalca nepovažoval za potrebné realizovať. Aj keby na pojednávaní, na ktorom súd vyhlásil rozhodnutie vo veci matka bola, znova by na výsluchu znalca trvala, pretože sa jasne vyjadrila opakovane, že znalecký posudok je nepreskúmateľný a nie je vypracovaný správne ani formálne a ani obsahovo. Súd prvej inštancie na jednej strane uviedol, že dieťa má rado oboch rodičov, že je nevyhnutné, aby malo vzťah s oboma rodičmi, pričom zároveň súd skonštatoval, že matka je tá menej kompetentná ako rodič a otec ten viac empatický, čo však nijako neodôvodňuje to, že súd matke zakázal styk so synom de facto na niekoľko rokov, keďže naviazal zákaz styku až do právoplatného skončenia trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa matka mala dopustiť na maloletom a rovnako tak obmedzil jej právo na zastupovanie a správu majetku syna. Je otáznosťou ako súd dospel k záverom, že matka je „menej kompetentná a otec viac empatický“, rovnako súd nemá nijako preukázané do dnešného dňa, že sa matka dopustila týrania syna, napriek tomu je jej opakovane upieraný kontakt s dieťaťom, ktoré do jeho 11 rokov bezproblémovo vychovávala. V Ústave Slovenskej republiky sa zásada prezumpcie neviny odzrkadľuje vyjadrením na základe ktorého: „Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.“ Podstata zásady prezumpcie neviny spočíva v tom, že osoba obvinená zo spáchania trestného činu alebo osoba, proti ktorej sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinnú až do momentu, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu, ktorá bola preukázaná zákonným spôsobom. V tomto prípade, však civilný súd absolútne poprel akékoľvek právo matky smerom k dieťaťu ba a výlučne na základe toho, že je voči nej vznesené obvinenie, výsledok ktorého je ešte nedohľadne. Odobranie dieťaťa matke a jej okamžité stíhanie vo veci týrania nastalo len na základe starých, nezákonným spôsobom získaných a nijako neoverených a otcom upravovaných nahrávok, ktoré v danom momente už boli viac ako 3 roky staré. Ako matka musí konštatovať, že celý priebeh súdneho konania je poznačený vyslovene animozitou voči nej a prístupom, podľa ktorého ona je primárne zodpovedná za vzniknutý skutkový stav, ona je tá, ktorá ubližuje dieťaťu a ona je tá, ktorá sa má podľa všetkých zúčastnených na konaní liečiť, inak nie je možné, aby mala akýkoľvek kontakt so synom. Nikto komplexne za celé roky neskúmal, či komunikácia rodičov, ich predchádzajúce spolužitie, nevykazuje znaky násillia, a ak áno, kto je patologickým prvkom vzťahu a kto je obeťou – či už primárnou alebo sekundárnou. S matkou ale aj s rodinou ako celkom sa prestalo pracovať akonáhle bolo dieťa prvýkrát zverené otcovi a následne sa už iba nabaľovala lavína dočasných súdnych rozhodnutí, ktoré boli menené skôr ako prešli reálne odvolacím konaním resp. akoukoľvek revíziou. Nikto a nikde nezistoval, či skutočne je matka ten násillný a patologický prvok vzťahu a nikto ani náznakom nerešpektoval situáciu ohrozenia matky a sekundárne aj syna. Už v prvom vyjadrení adresovanom súdu matka popísala vzťah rodičov maloletého, ktorý podľa jej vyjadrenia bol patologický a správanie sa otca smerom k matke a synovi, toto však v rámci konania nikto nikdy neriešil. Pre spolupracujúce subjekty sa matka stala obťažujúcou osobou, ktorá koná pod vplyvom svojej údajnej psychickej choroby a neuvedomuje si dôsledok svojho konania, takže sekundárne je teda nebezpečná pre syna. Ak matka uviedla, že správy zo stretnutí so synom nie sú objektívne, toto bolo vyhodnotené, ako obštrukcia matky a obviňovanie pracovníkov jednotlivých inštitúcií – a pritom úplne postačovalo objektivizovať situáciu tak, aby tieto námietky matky boli riadne vyvrátené. Potom, čo bol vypracovaný znalecký posudok na osobu matky a otca, sa konajúce inštitúcie bez ďalšieho odkazujú na uvedený posudok, bez toho, aby bol tento podrobený bližšiemu skúmaniu. Fakt, že znalec psychológ, uzavrel v posudku na základe vlastných úvah matkinu údajnú psychiatrickú diagnózu niekto nerieši. Je pravdou, že matka odmietla znalecké dokazovanie a jasne toto smerom k znalcovi pomenovala, napriek tomu, sa znalec vyjadroval k otázkam, ktoré vôbec nemá k kompetencii posudzovať. Bola ochotná sa znaleckému posudku podrobiť, ak by bol daný súdnoznalecký posudok nahrávaný, čo je dôkazom transparentnosti chýbajúcej v celom súdnom konaní. Toto však znalec odmietol. Čiže závery znalca o psychiatrickej poruche matky, vychádzajú z postrehov a úvah človeka, ktorý je psychológ a nie psychiatier a ktorý to sám v ním vypracovanom znaleckom posudku aj uvádza. Dôkazy produkované matkou do súdneho spisu sú však bez ďalšieho skúmania spochybnené a matkou doložená správa od psychiatra, podľa ktorej je matka v poriadku, nie je braná do úvahy, resp. je odsunutá bez vzájomného posúdenia súvislostí. Z pohľadu pracovníkov centra M. považujú mimo iných za prínos pobytu dieťaťa v zariadení to, že sa mohli realizovať dve znalecké psychodiagnostické

vyšetrenia. Aký je však výsledok týchto vyšetrení nikto na pojednávaní nepovedal a rovnako tak nijako nevyhodnotil zistenia, ktoré z toho boli rovnako tiež nie sú súčasťou súdneho spisu. Matka bola raz hospitalizovaná s akútnou psychotickou poruchou s príznakmi schizofrénie, avšak táto mohla byť práve konverznou poruchou, ako písal jej francúzsky psychiater O. A. P.. Avšak jeho vyjadrenie rovnako nebolo brané do úvahy a súd si nechal vypracovať ďalší znalecký posudok na posúdenie lekárskeho správ – pretože znalkyňa z odboru psychiatria matku nikdy nevidela a súd jej dal k dispozícii iba a výlučne lekárske záznamy matky, aj to nie komplexné. Aktuálne právny stav otec absolútne nerešpektuje právo matky ako rodiča a už vôbec nerešpektuje jej právo súkromný a rodinný život.

12. Ústavný súd už niekoľkokrát špecifikoval obsah ústavnej úpravy všeobecného osobnostného práva konštituovaného ako právo na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 ústavy) a práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy). Právo na ochranu súkromného života je neodňateľným právom fyzickej osoby. Súd sa nijako nevysporiadal s tým, že dieťa má pozitívny vzťah k matke a ako zákaz styku a akéhokoľvek kontaktu matky a syna ovplyvní syna samotného. Obaja rodičia dokážu zabezpečiť starostlivosť o dieťa riadne, len smerom k matke je vytykaný jej negatívny postoj k otcovi, ktorý vyhodnotil na základe tvrdení otca pracovníčkam CDR. Matka na rozdiel od otca disponuje dlhodobou praxou v starostlivosti o deti a to z rôznych prostredí ako au pair a učiteľka. Súd mal k dispozícii vyjadrenia rodičov, samotných detí ako aj riaditeľov škôl kde matka učila, ktoré sú pozitívne. Rovnako žiadna zo škôl ani krúžkov si nevšimla žiadnu patológiu medzi matkou a dieťaťom. Paradoxné je aj to, že sa na údajné týranie dieťaťa nikto nikdy nespýtal „z dôvodu sekundárnej viktimizácie“. Údajné týranie uvádzal len otec nie dieťa.

13. Vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku maloletého súd rozhodol tak, že matku pozbavil jej rodičovských práv absolútne a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol: Vo veci zastupovania maloletého a spravovania jeho majetku súd rozhodol tak, že povinný a oprávnený zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok je výlučne otec maloletého, nakoľko má preukázané, že vzťah medzi rodičmi maloletého je veľmi napätý, ich komunikácia je vážne narušená, matka svoje rodičovské práva zneužíva, keď vo vzťahu k otcovi zaujala neprimerane nepriateľský postoj, závažné rozhodnutia týkajúce sa maloletého s otcom vôbec nekomunikuje.

14. To, že sú vzťahy medzi rodičmi napäté nie je dôvod na pozbavenie rodičovských práv a rovnako tak nie je dôvodom na pozbavenie rodičovských práv skutočnosť, že komunikácia rodičov je napätá. Zákon jasne hovorí, v akých prípadoch možno rodiča obmedziť v rodičovských právach a v akých prípadoch mu možno jeho rodičovské práva obmedziť. Súd prvej inštancie neuviedol nič konkrétne a už vôbec nie tak závažné, čo by bolo dôvodom na to, aby bola matka pozbavená možnosti zastupovať syna a spravovať jeho majetok. Samotná skutočnosť, že matka má k otcovi nepriateľský postoj nie je znova dôvodom na obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a nikde v odôvodnení rozhodnutia nie je uvedený žiaden konkrétny dôvod, pre ktorý by sa tak stať malo. Ak mal súd za to, že je potrebné takto zásadne zasiahnuť do rodičovských práv matky, mal si svoje rozhodnutie riadne odôvodniť a jasne a bez pochybností uviesť dôvody, ktoré sú natoľko závažné, aby došlo k takémuto zásadnému zásahu do práv jedného rodiča. Súd zároveň rozhodol o výživnom na maloleté dieťa, ktoré je matka povinná uhrádzať k rukám otca. Súd venoval určenie výživovej povinnosti matky a reálnym odôvodneným potrebám dieťaťa minimálnu pozornosť a minimálne dokazovanie. Pri určení výživného na dieťa vychádzal z potenciálnym možných príjmov matky, a nie z jej aktuálnym možností a schopností, pričom znova, odôvodnenie súdneho rozhodnutia je v tejto časti nepreskúmateľné a nejednoznačné. Odôvodneným potrebám dieťaťa a výške výživného venoval súd presne jeden krátky odsek, kde vôbec nie je zrejmé, čo predstavujú odôvodnené potreby dieťa.

15. Zisťovanie okolností dôležitých pre určovanie výživného považuje klientka za absolútne nenáležité a má za to, že ho reálne súd prvej inštancie ani neuskutočnil. Táto povinnosť ostáva však súdu zachovaná vždy, pretože toto zisťovanie je vždy podstatné pre budúce možné zmeny rozhodnutia o výške výživného. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v časti výživného nevyplýva porovnanie príjmu matky, príjmu otca a výdavkov maloletého – vôbec nie je zrejmé, z čoho a akej štruktúry pozostávajú výdavky maloletého. Odôvodnenie je len všeobecné, príliš stručné, bez schopnosti presvedčiť kohokoľvek reálnych nákladoch dieťaťa a jeho reálnych potrieb. Ani len aktuálne zisťovanie príjmov a majetkových pomerov rodičov nebolo konzistentné a nie je vôbec jasné, aké sú komplexné majetkové pomery rodičov. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Súd prvej inštancie musí zistiť dôsledne príjmy rodičov, majetkové pomery

rodičov, ale aj výdavky rodičov a maloletého a posúdiť ich opodstatnenosť, nielen formálne pristúpiť k porovnaniu príjmov, konštatovať potencialitu zárobku matky a odôvodnenosť výdavkov v konkrétnej výške a bez špecifikácie na dieťa.

16. Matka má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie má také vady, že trpí nepreskúmateľnosťou a už toto samo o sebe je dôvodom na to, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, ani vady prvoinštančného konania. Na základe vyššie uvedeného matka navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

17. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že má za to, že Okresný súd Pezinok rozhodol vo veci správne, a preto odporúča Krajskému súdu v Trnave odvolaniu matky nevyhovieť. Stotožnil sa aj s vyjadrením Okresnej prokuratúry Pezinok a aj s vyjadrením otca.

18. K odvolaniu matky sa vyjadril okresný prokurátor. Uviedol, že s námietkami a tvrdeniami matky sa nestotožňuje a považuje jej odvolanie za neopodstatnené a zavádzajúce. Prokurátorka po vykonanom dokazovaní, záverov znaleckého posudku č. 5/2023, aktuálneho trestného stíhania matky pre týranie blízkej a zverenej osoby prebiehajúceho na OR PZ Pezinok v ňom vypracovanom znaleckom posudku, ktorý potvrdil syndróm CAN u maloletého, je presvedčená o správnosti vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Pezinok.

19. Matka maloletého počas celého konania ako aj v samotnom odôvodnení rozsudku bagatelizuje svoj zdravotný stav, odmieta sa podrobiť znaleckému skúmaniu a akejkolvek návšteve lekára. Z odobratia maloletého obviňuje všetkých účastníkov konania vrátane znalcov, sociálnych pracovníkov a všetkých svedkov, ktorí vo veci boli vypočutí. Jej záujem o styk s maloletým a jeho zverenie do jej osobnej starostlivosti je v zásadnom rozpore s jej konaním, pretože ak by skutočne a úprimne prejavila záujem a záležalo je na maloletom a jeho psychickom a fyzickom zdraví riešila by svoj vlastný zdravotný stav resp. nerobila by obštrukcie v konaní, či už vyhýbaním sa účasti na pojednávaniach alebo samotným nepreberaním súdnej pošty. Totožné obštrukcie pácha i v trestnom konaní, kde sa taktiež vyhýba plánovaným úkonom a nepreberá poštu. Námietka odvolateľky, že jej nebola umožnená účasť na pojednávaní dňa 13.01.2024 a tým popreté jej právo na spravodlivý proces, len potvrdzuje obštrukčné konanie matky, ktorá bola spolu s jej právnou zástupkyňou o termíne pojednávania riadne upovedomená. Súdu síce bola v deň pojednávania doručená práceneschopenka vystavená lekárom, avšak v samotnom doklade lekár neuviedol, že zdravotný stav pacientky (matky maloletého) je tak závažný, že nie je schopná sa zúčastniť pojednávania resp. nedoporučuje, aby sa pojednávania zúčastnila.

20. Samotné konanie trvá už viac ako 3 roky, a to najmä z dôvodu obštrukčného správania matky maloletého, situáciu maloletého je potrebné zastabilizovať a v čo najkratšej dobe, aby neprišlo k ešte ťažším psychickým a fyzickým poruchám na zdraví maloletého, čo je v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa, ku ktorému pristúpila v roku 1990 aj Slovenská republika, v ktorom je okrem iného zakotvené, že je potrebné dieťa učiť mieru, tolerancii a priateľstvu voči všetkým ľuďom, teda dieťa je potrebné chrániť pred pôsobením, ktoré môže podnecovať rasovú, náboženskú alebo akúkoľvek inú formu diskriminácie, čo evidentne porušuje práve matka maloletého, ktorá ho vedie k netolerancii a neznášanlivosti voči vlastnému otcovi.

21. Na základe vyššie uvedeného prokurátorka odvolaciemu súdu navrhuje odvolanie účastníka konania – matky maloletého D. E. zamietnuť a odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5P/181/2021 zo dňa 13.11.2024 ponechať v platnosti.

22. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého. Uviedol, že nesúhlasí s námietkami matky. Otec má za to, že rozhodnutie súdu je vecne správne, súd sa v odôvodnení Rozsudku OS dostatočne vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré počas konania vyšli najavo. Súd v bodoch 101. až 107. odôvodnenia Rozsudku OS vcelku vyčerpávajúco a presvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie v jednotlivých výrokoch. Čo sa týka zverenia maloletého do starostlivosti otca súd v bode 101. odôvodnenia Rozsudku OS uviedol jednoznačné dôvody, pre ktoré tak rozhodol a to predovšetkým:

- matka otca opakovane pred maloletým dehonestuje, neumožňovala mu styk s maloletým, závažné rozhodnutia týkajúce sa maloletého s otcom vôbec nekomunikovala a teda otca maloletého vynechávala z dôležitých rozhodnutí o maloletom (presťahovanie, škola);
- matka maloletého počas súdneho konania ovplyvňovala, rozprávala sa s ním, ako by mal vypovedať o otcovi, čo je zjavné z niektorých vyjadrení maloletého ako aj oznámení z Centra M.,
- zo strany matky dochádzalo k vyostreniu kritických situácií a až k psychickému ubližovaniu maloletému.
- ustanovený znalec (Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., so sídlom Ernestova Bašta 2, Nové Zámky, doručeného súdu dňa 20.02.2024) po vykonanom znaleckom vyšetrení odporúča zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca;
- ustanovený znalec v posudku uviedol, že je značne pravdepodobné, že matka maloletého trpí aktuálne závažným duševným (psychotickým) ochorením a v tomto stave nie je aktuálne bez podstúpenia liečby schopná zabezpečiť pre svoje maloleté dieťa takú starostlivosť, akú by dieťa potrebovalo. Znalec uviedol, že trvá na tom, že správanie sa matky voči maloletému je pre dieťa ohrozujúce;
- ustanovený znalec v posudku k otázke aktuálne psychického stavu maloletého uviedol, že aktuálne vo vzťahu k otcovi je maloletý v úplnej symbióze s matkou, t. j. nemá voči nemu svoje vlastné pocity, postoje, vníma ho len „cez matku“, čo je dôsledkom dlhodobého vplyvu zo strany matky, čo je negatívne. Maloletý vníma správanie sa otca ako negatívne, správanie sa matky vníma ako veľmi pozitívne, z hľadiska perspektívy, resp. vývoja maloletého má však správanie sa matky voči nemu na neho podstatne viac škodlivý vplyv ako správanie sa otca;
- otec maloletého počas celého konania viac hľadel na najlepší záujem maloletého a na rozdiel od matky si uvedomoval, že maloletý je vo veku, kedy potrebuje mať jednotné zastabilizované pomery,
- v priebehu konania súd nezistil také správanie otca, ktoré by preukazovalo, že otec matku pred maloletým dehonestuje a očierňuje,
- v čase osobnej starostlivosti matky o maloletého bol maloletý opakovane vystavený vyhrážkam zo strany matky a psychickému týraniu;
- v čase, kedy mal počas konania otec maloletého vo svojej starostlivosti, postupne dochádzalo k náprave ich vzťahu;
- proces reparácie vzťahu medzi otcom a maloletým matka opakovane narúšala, zasahovala do neho a sponchybovala otca, pričom bolo preukázané, že v starostlivosti otca maloletý prospieva a otec vie zabezpečiť maloletému všetky jeho potreby pre jeho ďalší bezpečný a stabilný vývoj;
- ľahkovážne a s určitým dešpektom matka pristupovala k nariadeným neodkladným opatreniam;
- súd založil svoje rozhodnutie na legitímnom záujme, ktorým je ochrana najlepšieho záujmu maloletého;
- pokiaľ súdni znalci z odvetvia psychológia ako aj u odvetvia psychiatria dospeli k záveru, že maloletý je dieťa v ohrození, potom sa jedná o dlhodobé pôsobenie matky na dieťa. Nie je tu teda žiadny dôvod, pre ktorý by mal mať maloletý strach a obavy zo svojho otca. Naopak je to práve otec, kto mu je schopný zabezpečiť stabilnejšie, vyváženejšie a kľudnejšie rodinné prostredie;
- pokiaľ je maloletý v nepriaznivom psychickom stave, v ktorom sa nachádza, jedná sa o dôsledok doterajšej výchovy matky, o dôsledok doterajších výchovných metód a postupu matky voči maloletému;
- otec má vybudované stabilné rodinné zázemie, žije s partnerkou, s ktorou si maloletý v čase jeho zverenia otcovi výborne rozumel, podporuje ho v jeho snahách o získanie maloletého do jeho osobnej starostlivosti;
- matke bolo dňa 21.05.2024 vyšetrovatelkou Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na maloletom;
- súd je toho názoru, že je nutné, aby mal maloletý už konečne jeden domov, kde by mal svoje zázemie, svoj osobný priestor a pravidelný fungujúci režim bez napätia zabezpečujúci mu stabilitu a bezpečie. Čo sa týka pozbavenia práva matky maloleté dieťa zastupovať, tu súd jednoznačne konštatoval, že „matka svoje rodičovské práva zneužíva, keď vo vzťahu k otcovi zaujala neprímerane nepriateľský postoj, závažné rozhodnutia týkajúce sa maloletého s otcom vôbec nekomunikuje. Z matkinho postoja je badateľné, že má snahu o veciach v živote maloletého rozhodovať bez súčinnosti (častokrát aj bez vedomia) otca, takýto výkon rodičovských práv a povinností je v rozpore so záujmom maloletého a pre zabezpečenie stability výchovného prostredia maloletého nežiaduci.“
- Čo sa týka uloženia zákazu styku matke s maloletým tu sú dôvody taktiež konkretizované a to:
  - matka právo styku zneužíva na to, aby maloletému komunikovala svoj nepriateľský postoj voči otcovi;
  - matke bolo dňa 21.05.2024 vyšetrovatelkou Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na maloletom;

- zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že maloletý naplňa väčšinu psychologických znakov typických pre deti, ktoré sa stali obeťami týrania;
- toto opatrenie bolo navrhnuté aj zo strany znalcov a ďalších odborníkov, ktorí s rodičmi a maloletým intenzívne pracovali;
- z aktuálnej situácie vyplýva, že už zákaz styku matky s maloletým nariadený neodkladným opatrením bol v najlepšom záujme maloletého, nakoľko maloletý v starostlivosti otca prospieva a bez vplyvu matky a na základe vlastnej skúsenosti si tak mohol poopraviť obraz otca, ktorý voči nemu mal a ktorý bol silne ovplyvnený negatívnym pohľadom matky.

23. S poukazom na vyššie uvedené otcovi nie je zrejmé, akú „nepreskúmateľnosť“, či „zmätočnosť“ Rozsudku OS má matka na mysli. Matka namieta, že súd porušil jej „práva na spravodlivý proces a rovnako tak porušenie rovnosti zdraní v civilnom procese“ keď neakceptoval jej ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti. Otec má za to, že súd prvej inštancie postupoval procesne správne. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav strany sporu alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára na lekárskom potvrdení, že daná osoba trpí nepriaznivým zdravotným stavom. Na preukázanie zlyhania zdravotného stavu znemožňujúceho osobnú účasť na súdnom pojednávaní nemusí byť vystavený doklad o práceneschopnosti, ale postačuje akékoľvek dôveryhodné lekárske potvrdenie preukazujúce takú závažnosť zdravotného stavu, pre ktorú sa konkrétna fyzická osoba skutočne nemôže dostaviť na súd a pojednávanie absolvovať. Uvedenú interpretáciu aproboval aj Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí I. ÚS 226/2018. S poukazom na vyššie uvedené je potrebné zdôrazniť, že:

- matka je v konaní zastúpená advokátom,
- lekárske potvrdenie doručené súdu neobsahuje vyjadrenie lekára o tak závažnom stave matky, pre ktorý sa matka nemohla zúčastniť pojednávania.

24. Kolízny opatrovníka sa vyjadroval, že maloletý je naďalej v starostlivosti otca. Informuje matku aj úrad ako sa maloletému darí. Stav maloletého je naďalej stabilizovaný, aktuálne počas prázdnin bol maloletý s otcom na dovolenke na Sardínii, strávi ešte čas v letných táboroch a bude tráviť leto aj s kamarátmi zo susedstva. Otec so synom chodieval na návštevy k starej matke z matkinej strany. Tento kontakt udržiavajú aj naďalej. Nedisponuje informáciou, žeby matka maloletého nejakým spôsobom v poslednom období kontaktovala. Matka maloletého im dosiaľ nekomunikovala, žeby podstupovala liečbu, ktorá jej bola odporúčaná v rámci konania prokuratúrou tak, aby sa v budúcnosti mohol obnoviť vzťah matky s dieťaťom.

25. Otec sa vyjadril tak, že kolízny opatrovník vykonávala šetrenie v jeho domácnosti, pričom monitoroval jeho situáciu. Popísal jeho aktuálny pohľad na situáciu, starostlivosť o maloletého a aktivity s maloletým a snahu odstrániť u maloletého stopy o jeho negatívnom nastavení na otca a vzájomné utužovanie a rozvíjanie vzťahov medzi otcom a synom. A. vzťah k nemu sa zlepšuje a aj psychický stav maloletého. Akákoľvek prítomnosť matky pri maloletom by mala na zdravý psychický a fyzický vývin maloletého vysoko negatívny vplyv. Je možno poukázať na obdobie roku 2023, kedy do polky mesiaca apríl bol maloletý na základe neodkladného opatrenia súdu vo výlučnej starostlivosti otca a súčasne bol matke na základe neodkladného opatrenia uložený zákaz styku s maloletým. Je nesporné, že počas tejto doby niekoľkých mesiacov maloletý A. psychicky prospieval a rovnako zlepšujúcu sa tendenciu mal aj jeho vzťah k otcovi. Avšak po tom, ako bolo neodkladné opatrenie odvolacím súdom zrušené, maloletý sa vrátil do starostlivosti matky, stav maloletého A. ako aj jeho vzťah k otcovi sa za krátku dobu pôsobenia matky rapídne zhoršil. Zároveň aj akýkoľvek styk matky s maloletým je v súčasnosti pre maloletého ohrozujúci. V konaní bolo preukázané, že matka aj počas krátkeho styku s maloletým dokázala mimoriadne negatívne ovplyvniť jeho správanie ako aj jeho vzťah k otcovi. Čo sa týka zastupovania maloletého, tu otec opakovane poukazuje na konanie matky v súvislosti s potrebnými zdravotnými úkonmi pre maloletého, kedy matka zdravotnú starostlivosť pre maloletého marila zo sebeckých a účelových dôvodov. Matka svojim správaním doposiaľ nezaručila, že by k obdobnej situácii nedošlo aj v budúcnosti. Matka v akomkoľvek kontakte s maloletým predstavuje pre jeho zdravý psychický vývin reálnu hrozbu a že ho poškodzuje. Zároveň je preukázané, že v najlepšom záujme maloletého je jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca. Otec z toho dôvodu opätovne navrhuje, aby odvolací súd Rozsudok OS v celom rozsahu potvrdil.

26. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

27. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému (ktorý v priebehu konania otec maloletého menil), keď súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Výrokom II. rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok je povinný a oprávnený otec maloletého. Výrokom III. rozhodol, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX mesačne sumou 200,- eur, počnúc dňom 24.07.2024, ktorú sumu je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Výrokom IV. rozhodol tak, že zročné výživné na maloletého za obdobie od 24.07.2024 do 31.10.2024 v sume 325,- eur je matka povinná zaplatiť najneskôr do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca. Výrokom V. rozhodol, že nariadil otcovi maloletého zabezpečiť maloletému odbornú terapiu u detského psychoterapeuta. Výrokom VI. rozhodol, že matke maloletého sa zakazuje styk s maloletým ako aj akýkoľvek písomný a telefonický kontakt s maloletým, ako aj kontakt prostredníctvom sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie a to na čas do právoplatného skončenia trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa matka mala dopustiť na maloletom a výrokom VII. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

28. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, rozhodol o tom, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok je povinný a oprávnený otec maloletého, matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého v sume 200 eur mesačne od 24.07.2024 a na úhradu dlžného výživného, v časti kde zakázal styk matky s maloletým a rozhodnutie o trovách konania, to je výroky I., II., III., IV., VI. a VII.. Výrok V., kde bolo otcovi nariadené zabezpečiť maloletému odbornú terapiu nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu a je právoplatný.

29. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočného stavu rozhodného pre posúdenie návrhu otca a takto zistený stav odvolací súd v celom rozsahu preberá. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty odvolateľky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Preskúmaním obsahu spisového materiálu sa aj v odvolacom konaní potvrdila správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku (v častiach, ktoré odvolací súd potvrdil, ale aj vo výroku VI., hoci ho pozmenil, ale iba z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia v časti jeho trvania) a k odvolacím námietkam matky dopĺňa nasledovné.

30. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom jedným z prostriedkov na zabezpečenie aspoň čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa, je osobný styk rodiča s dieťaťom. Súd pri rozhodovaní o rozsahu styku zvažuje okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa (jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim), ako aj okolnosti na strane rodičov (ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne).

31. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

32. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

33. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

34. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

35. Odvolacie námietky matky prioritne poukazovali na nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, porušenie jej procesných práv, namietala znalecký posudok, jeho nepreskúmateľnosť, poukazovala na prezumpciu neviny, nerešpektovanie jej práva matky ako rodiča a na to, že disponuje dlhodobou praxou v starostlivosti o deti, ďalej na skutočnosť, že napäté vzťahy medzi ňou a otcom nie sú dôvodom na pozbavenie rodičovských práv a namietala aj to, že súd pri určovaní výživného venoval minimálnu pozornosť a minimálne dokazovanie.

36. Procesné podmienky (podmienky konania) predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby súd mohol vo veci autoritatívne rozhodnúť. Ich existencia a splnenie je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným, alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu čl. 1 Základných princípov Civilného sporového konania, čo je cieľom civilného konania. Procesný kódex ich definuje ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku trpí konanie v prípade, ak súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol napriek existujúcim nedostatkom týkajúcim sa procesných podmienok.

37. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal odvolacou námietkou matky, ktorá tvrdila, že na pojednávanie konané dňa 13.11.2024 sa riadne ospravedlnila a navrhla odročenie pojednávania vzhľadom na jej úraz oka a dočasnú práceneschopnosť, pričom doložila lekársku správu s informáciou, že je dočasne práceneschopná. Vzhľadom na obsah tejto odvolacej námietky, ktorá predstavuje vadu týkajúcu sa procesných podmienok konania, odvolací súd postupom podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku z úradnej povinnosti v prvom rade posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené touto vadou podľa § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

38. Odročenie pojednávania prichádza do úvahy len z dôležitého dôvodu, t. j. ak sa strana sporu alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôžu dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo požadovať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Posúdenie dôležitosti dôvodu na odročenie termínu pojednávania posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie termínu pojednávania (pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, komentár k § 183).

39. Právo strany sporu, aby jej vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), nemožno chápať tak, že by súd nemohol (vôbec) konať a rozhodnúť v jej neprítomnosti, ale tak, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená predovšetkým v ustanovení § 178 ods. 2 CSP, ktoré súdu ukladá predvolať stranu sporu alebo jej zástupcu na pojednávanie tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Strana sa pritom na pojednávanie predvolá len vtedy, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch, inak predvolá súd len jej zástupcu (§ 195 ods. 1 a 2 a § 178 ods. 1 CSP).

40. Odročenie pojednávania podľa CSP je viazané nielen na existenciu dôležitého dôvodu u strany alebo jej zástupcu, ale (kumulatívne) aj na nemožnosť spravodlivo od nich žiadať, aby sa nechali zastúpiť. Ak je dôvodom odročenia nepriaznivý zdravotný stav strany, možno vždy spravodlivo žiadať, aby bola zastúpená na ďalšom nariadenom pojednávaní inou osobou (§ 183 ods. 1, 2 CSP). Dôvod odročenia pojednávania je strana povinná súdu oznámiť bezodkladne (§ 183 ods. 3 CSP). Ak súd zistí, že stranou

uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania (§ 183 ods. 4 CSP).

41. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav strany sporu alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára na lekárskom potvrdení, že daná osoba trpí nepriaznivým zdravotným stavom. Na preukázanie zlyhania zdravotného stavu znemožňujúceho osobnú účasť na súdnom pojednávaní nemusí byť vystavený doklad o práceneschopnosti, ale postačuje akékoľvek dôveryhodné lekárske potvrdenie preukazujúce takú závažnosť zdravotného stavu, pre ktorú sa konkrétna fyzická osoba skutočne nemôže dostaviť na súd a pojednávanie absolvovať. Uvedenú interpretáciu aproboval (vo svojom rozhodnutí I ÚS 226/2018) aj Ústavný súd SR.

42. Najvyšší súd už vo svojej staršej judikatúre uviedol, že dôležitosť dôvodov, ktorými účastník odôvodňuje žiadosť o odročenie pojednávania, ako aj včasnosť ich uplatnenia (§ 101 ods. 2 a § 119 ods. 1 a 2 OSP, t. j. Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, účinného do 30. júna 2016 vrátane) posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Aj keď účastník konania (dnes i strana) vo svojej žiadosti uvedie dôvod, inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je účastníkom konania uplatnený k procesnej obštrukcii s cieľom bezdôvodného predlžovania občianskeho súdneho konania (1Obo/19/2014).

43. Z obsahu spisu vyplýva, že na deň 13.11.2024 bolo vo veci vytýčené pojednávanie. Dňa 12.11.2024 doručila súdu právna zástupkyňa matky Žiadosť o zmenu termínu a ospravedlnenie sa z pojednávania, ktorú odôvodnila tým, že dňa 11.11.2024 jej klieťka oznámila, že je práce neschopná, z dôvodu, že sa jej v rámci víkendu stal vážny úraz oka. V pondelok 11.11.2024, jej bola jej ošetrojúcim obvodným lekárom vystavená elektronická PN. Z uvedeného dôvodu sa klieťka nemôže osobne zúčastniť pojednávania vo veci, pričom i zároveň vyslovene nesúhlasí s pojednávaním v jej neprítomnosti. Na pojednávanie bol predvolaný znalec, ktorého výsluch sa má konať a klieťka chce osobne klásť znalcovi otázky v rámci nariadeného výsluchu. Ako právny zástupca je pokynom klienta viazaná. Klieťka vyslovene nesúhlasí s pojednávaním bez jej prítomnosti a trvá na jej osobnej prítomnosti na pojednávaní, čo aktuálne nie je z jej strany objektívne možné. Preto žiada o zmenu termínu pojednávania a zároveň ospravedlňuje svoju neprítomnosť a neprítomnosť matky na pojednávaní. Právna zástupkyňa matky zároveň predložila lekársku správu z Nemocnice Ružinov v Bratislave, podľa ktorej bola matka dňa 09.11.2024 ošetrovaná z dôvodu poranenia oka. Dňa 12.11.2024 súd právnej zástupkyne matky oznámil, že zákonná sudkyňa nevyhovela jej žiadosti o odročenie pojednávania a to z dôvodu, že na základe jej podania zo dňa 12.11.2024 nie sú dané žiadne dôvody podľa § 183 CSP, pre ktoré by sa malo pojednávanie odročiť, keďže zdravotný stav matky nie je život ohrozujúci, rovnako nie je dôvod, aby matku pri kladení otázok znalcovi nemohla zastúpiť jej právna zástupkyňa, konanie vo veci maloletého je vedené od októbra 2021, bolo vykonané znalecké dokazovanie a nie je v záujme maloletého, aby pojednávanie bolo z dôvodov na strane matky opakovane odročené, účasť matky a jej právneho zástupcu na pojednávaní je nutná. Zároveň bola upozornená, že v prípade, že sa matka na pojednávanie nedostaví, súd bude pojednávať v jej neprítomnosti. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že z predloženej lekárskej správy nevyplýva, že zdravotný stav matky je tak vážny, aby sa nemohla zúčastniť na pojednávaní a matka nepredložila žiadne vyjadrenie lekára, že jej zdravotný stav jej bráni v tom, aby sa na pojednávaní zúčastnila. Konštatovanie, že matke bola ošetrojúcim obvodným lekárom vystavená elektronická PN nie je postačujúce a preto súd nemá hodnoverne preukázané, že je daný dôležitý dôvod, pre ktorý sa matka na pojednávanie nemohla dostaviť. Súd má za to, že nie je splnená ani druhá podmienka pre ktorú možno pojednávanie na návrh strany odročiť a to, že od matky nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Matka je v konaní riadne zastúpená advokátkou, jediným dôvodom, pre ktoré bolo odročené pojednávanie dňa 10.07.2024 bolo, že na pojednávanie bol predvolaný znalec, ktorého výsluch navrhla práve matka. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že nevidí žiaden dôvod, pre ktorý by matka, ktorá je riadne zastúpená právnym zástupcom musela klásť znalcovi otázky osobne, keďže výsluch znalca sa mal vykonať na základe jej návrhu, matka musela vedieť, aké otázky chce znalcovi položiť a preto nie je žiaden dôvod, pre ktorý by

otázky znalcovi nemohla položiť advokátka matky. V prípade žiadosti o odročenie termínu pojednávania musí súd vyhodnocovať aj to, či sa niektorý z účastníkov konania týmto postupom nepokúša napríklad o procesnú obštrukciu, teda o tzv. dosiahnutie oddialenia súdneho rozhodnutia. Pojednávania vo veci boli na žiadosť matky odročené už dňa 09.02.2022, dňa 10.06.2024, dňa 17.06.2024, z čoho možno vyvodiť záver, že matka sa snaží rozhodnutie súdu vo veci samej oddialiť. Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností súd pojednával v neprítomnosti matky a jej právnej zástupkyne. Na základe vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces tým, že súd konal a vo veci rozhodol aj v neprítomnosti matky a jej právneho zástupkyne. Inak povedané za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania podľa § 183 ods. 1 CSP nemožno považovať skutočnosť, pokiaľ zo strany matky nebolo objektívne preukázané, že sa nemohla dostaviť na pojednávanie, ale aj z dôvodu, že mala právneho zástupcu, ktorý tak učiniť mohol. Pokiaľ matka namietala, žeby z jej strany došlo k porušeniu liečebného režimu, odvolací súd opätovne poukazuje na možnosť jej právnej zástupkyne byť prítomnej na pojednávaní. Neuznanie dôvodov pre odročenie pojednávania, rozhodnutie o uskutočnení pojednávania bez prítomnosti žiadateľa odročenia a následné pojednávanie a meritórne rozhodnutie vo veci nemožno považovať za vadu konania, v dôsledku ktorej bola strane odňatá možnosť konať pred súdom.

44. Povinnosťou súdu je postupovať v konaní tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (čl. 17 Základných princípov CSP) a zároveň je jeho oprávnením odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, prípadne vedú k nedôvodným prietahom v konaní (čl. 5 Základných princípov CSP). Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd riadiaci sa (o. i.) aj čl. 5 a čl. 17 Základných princípov CSP nie je povinný akceptovať akékoľvek ospravedlnenie neúčasti strany sporu na nariadenom pojednávaní.

45. Za procesné pochybenie nemožno považovať ani to, že súd prvej inštancie nevypočul znalca PhDr. Igora Obucha, ktorého výsluch navrhla matka. Hoci predvolaný bol na pojednávanie, svoju neprítomnosť ospravedlnil a nakoľko sa nedostavila ani matka už z dôvodov vyššie, pokiaľ súd prvej inštancie nemal za potrebné ho vypočuť, od jeho výsluchu upustil, nemožno konanie súdu považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Navrhovanie dôkazov, patrí nesporne medzi procesné oprávnenia strán konania. Toto právo sa v niektorých prípadoch môže stať aj procesnou povinnosťou, ktorej nerespektovanie alebo nesplnenie by mohlo mať za následok procesnú sankciu (a to najmä v sporovom konaní), vedúcu až k neúspešnému konaniu. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci, však čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je to práve súd, ako orgán ochrany práva, ktorý určí rozsah a mieru, v ktorej sa dokazovanie vykoná. Inak povedané, povinnosti strany navrhovať dôkazy nezodpovedá povinnosť súdu vykonať každý dôkaz, ktorý strana navrhla. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (lat. argumenta ponderantur, non numerantur).

46. Obdobný názor už opakovane vyslovil i Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej nie je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (Právo na spravodlivý proces) povinnosť vykonať všetky dôkazy označené účastníkmi konania (porovnaj I. ÚS 75/96, II. ÚS 153/03, IV. ÚS 208/09). Procesný princíp voľného hodnotenia dôkazov v spojení so zásadou procesnej ekonomiky dovoľuje súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k rozhodnutiu vo veci samej (porovnaj II. ÚS 218/00, IV. ÚS 182/04, II. ÚS 193/06). Nevykonanie navrhovaného dôkazu možno považovať za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR len v takom prípade, ak tento dôkaz mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doposiaľ vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť.

47. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

48. Podľa § 28 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. (3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

49. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

50. Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

51. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

52. Podľa § 39 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

53. Zákon o rodine používa pojem rodičovské práva a povinnosti ako určité synonymum pojmu „rodičovskej zodpovednosti“ v súlade s odporúčaním výboru ministrov RE č. 4/84. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na zásadne rovnoprávnom postavení otca a matky pri ich výchove, pričom zákon nerozlišuje, či ide o dieťa manželské alebo nemanželské. Úlohou rodičovských práv a povinností je jednak ochrániť práva dieťaťa, jednak poskytnúť rodičovi prostriedky a priestor, aby mohol svoju výchovnú povinnosť realizovať. Rodič má nielen povinnosť dieťa vychovávať, ale je to aj jeho právo. Rodičovské práva a povinnosti, vrátane zastupovania maloletého dieťaťa a správy jeho majetku patria osobám, ktoré sú podľa zákona považované za rodičov, teda žene, ktorá dieťa porodila - matke a mužovi, ktorému svedčí domnienka otcovstva. Pre oboch platí podmienka plnej spôsobilosti na právne úkony, pričom rodičia sú pri výkone týchto práv zásadne rovnoprávni. K prelomeniu tejto zásady môže dôjsť len výnimočne v situáciách, keď jeden z rodičov nežije, alebo nie je známy, alebo nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, tiež keď bol jednému z rodičov pozastavený výkon rodičovských práv a povinností, alebo bol vo výkone rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozbavený. Pozastavenie, obmedzenie, pozbavenie výkonu rodičovských práv patrí výlučne do právomoci súdu, ktorý ich môže uložiť iba a len v prípade, ak sa naplnia zákonom kvalifikované skutočnosti dané v § 38 Zákona o rodine. Pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností vyžaduje existenciu závažnej prekážky brániacej rodičovi vykonávať rodičovské práva a povinnosti a skutočnosť, že si pozastavenie vyžaduje najlepší záujem maloletého dieťaťa. Obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností spočíva vždy v zavinenom správaní rodičov, v prípade pozbavenia výkonu rodičovských práv a povinností ide o zneužívanie rodičovských práv a povinností alebo o ich zanedbávanie závažným spôsobom napriek predchádzajúcim upozorneniam.

54. Pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností je najzávažnejším zásahom, rodičovi je ich výkon odňatý úplne, po právoplatnosti rozsudku nemôže viac svoje dieťa nielen vychovávať, ale ani zastupovať a spravovať jeho majetok. Zostáva mu zachovaná jedine vyživovacia povinnosť a tiež mu zostávajú zachované tie práva, ktoré stoja mimo rámec rodičovských práv a povinností. Súd pozbaví rodiča výkonu jeho rodičovských práv a povinností, ak rodič svoje rodičovské práva a povinnosti zneužíva, alebo ich závažným spôsobom zanedbáva, a to aj napriek predchádzajúcim upozorneniam. Pre pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností nestačí jednorazové, alebo ojedinelé vybočenie z riadneho rámca plnenia rodičovských práv a povinností, ale musí ísť o dlhodobý a trvajúci stav. Predpokladom pozbavenia rodičovskej zodpovednosti je, že rodič neplní svoje povinnosti, aj keby ich plniť mohol.

55. V prvom rade odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou matky k rozsahu rozhodnutia, ktoré je zbytočne rozsiahle, keď rozhodnutie pre svoju rozsiahlosť sa môže javiť ako nepreskúmateľné, avšak napriek uvedenému je možné konštatovať, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil hoci v pomere k rozsahu strán stručne, avšak dostatočne na to, aby odvolací súd konštatoval preskúmateľnosť a správnosť vecných záverov súdu prvej inštancie.

56. Komplexne k námietkam matky k spôsobu rozhodnutia súdu prvej inštancie v súvislosti so zverením, zastupovaním maloletého a spravovaním jeho majetku a úpravy styku odvolací súd udáva, tak ako už uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie až na určenie doby trvania zákazu styku matky s maloletým.

57. Ako vyplýva z obsahu spisu maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Rodičia maloletého od septembra 2020 nežijú v spoločnej domácnosti. V čase podania návrhu otca bol maloletý v starostlivosti matky a súd prvej inštancie Uznesením, sp. zn. 5P/181/2021-66 zo dňa 21.01.2022 nariadil neodkladné opatrenie, v rámci ktorého bol upravený styk otca s maloletým každú stredu v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a to tak, že otec si maloletého prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloletého matke včas a riadne odovzdá, matka je povinná maloletého na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a otcovi ho odovzdať, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/181/2021. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

58. Vzhľadom na postoj rodičov, súd prvej inštancie Uznesením, sp. zn. 5P/181/2021-226 zo dňa 04.07.2022 uložil matke a otcovi maloletého výchovné opatrenie, spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia výchovných zručností, zvládnutia svojej role a rešpektovania role druhého rodiča v rámci komplikovaných vzájomných vzťahov, zlepšenia schopnosti neprenášať svoj postoj k druhému rodičovi a na dieťa a za účelom zlepšenia schopnosti vzájomne komunikovať po dobu 6 mesiacov a rovnako rodičom a maloletému uložil výchovné opatrenie, spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu, za účelom zlepšenia výchovných zručností, zvládnutia svojej role otca ako aj za účelom reparácie ich vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletým po dobu 6 mesiacov v špecializovanom zariadení Centrum pre deti a rodiny Pezinok, so sídlom Nová 9, Pezinok. Dňa 23.09.2022 sa v priestoroch ÚPSVaR konala prípadová konferencia za účasti rodičov maloletého spoločne so zástupcami Centra pre deti a rodiny Pezinok, Nová 9, Pezinok (ďalej len CDR), kde sa výchovné opatrenie uskutočňuje. Ďalšie stretnutia už prebiehali v CDR. Dňa 23.11.2022 sa v priestoroch ÚPSVaR konalo stretnutie so zástupcami CDR, kde ich informovali o situácii vo veci psychologického poradenstva pre rodičov maloletého. Podľa vyjadrenia pracovníčok CDR sa otec maloletého snaží opakovane v súdom určenom termíne so synom stretávať, vyjsť synovi v ústrety a obnoviť ich vzájomný vzťah. Na druhej strane matka je mimoriadne negatívne nastavená voči otcovi maloletého, čím ovplyvňuje postoj maloletého a jeho vzťah voči otcovi. Pracovníčky im predložili prepis zvukových nahrávok zhotovených a poskytnutých otcom maloletého, na ktorých je zaznamenaná komunikácia medzi matkou a maloletým. Z nahrávok je zjavné, že komunikácia zo strany matky je neprimeraná situácii, veku a postaveniu dieťaťa, kedy je takmer úplne závislé na starostlivosti zo strany matky. V nahrávkach sa objavujú prejavy psychického týrania, násillia a opakovaného hrubého zaobchádzania matky s maloletým. Záverom stretnutia pracovníčky CDR uviedli, že vzhľadom na obsah sprostredkovaných nahrávok majú podozrenie na psychické týranie blízkej a zverenej osoby. Za účelom preukázania spôsobilosti otca sa o maloletého osobne postarať ako aj za účelom relevantného zodpovedania otázky, či je maloletý A. psychicky týraný zo strany matky, navrhol otec vykonať znalecké dokazovanie ustanovením znalca z odboru psychológia aj s príbratím znalca z odboru psychiatria.

59. Zvukové nahrávky boli predložené aj súdu, ku ktorým sa vyjadril súd prvej inštancie v bode 13. svojho rozhodnutia.

60. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že počas konania bolo nariadených niekoľko neodkladných opatrení, pričom Uznesením Okresného súdu Pezinok, pod sp. zn. 5P/181/2021-1264 zo dňa 20.11.2023 v spojení s Opravným uznesením, sp. zn. 5P/181/2023-1334 zo dňa 30.11.2023 bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Pezinok, pod sp. zn. 43PPOm/1/2023-7 zo dňa 19.11.2023 tak, že mení miesto výkonu starostlivosti o maloletého A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX tak, že starostlivosť o maloletého sa bude vykonávať v zariadení M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F., na obdobie troch mesiacov odo dňa

umiestnenia dieťaťa za účelom odbornej diagnostiky. Maloletý bol do starostlivosti Detského krízového centra M. - pomoc deťom v kríze umiestnený dňa 20.11.2023.

61. Zo správy Detského krízového centra M. zo dňa 29.01.2024 okrem iného vyplynulo, že maloletý A. vníma svojho otca veľmi negatívne, akúkoľvek formu stretnutia odmieta. U matky vníma nedostatočne osvojené zručnosti v oblasti primeranej a slušnej komunikácie a záujem o spoluprácu. U oboch rodičov je vzťah rodič- dieťa narušený. Následne si maloletého prevzala matka s tým, že otec sa domáhal neodkladným opatrením úpravy styku, keď Okresný súd Pezinok uznesením pod č.k.5P/60/2023-14 zo dňa 19.07.2023 nariadil neodkladné opatrenie v rámci ktorého bol upravený styk otca s maloletým od 21.07.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.07.2023 do 08:00 hod., od 15.08.2023 od 15:00 hod. nepretržite do 31.08.2023 do 08:00 hod., s tým, že otec si maloleté dieťa v súdom stanovenom čase prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku ho odovzdá matke v mieste bydliska matky; matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase maloleté dieťa otcovi odovzdať; otec je oprávnený s maloletým vycestovať do Francúzska, ktoré je krajinou pôvodu otca za účelom návštevy príbuzných z otcovej strany; matka je povinná okrem odovzdania maloletého dieťaťa pri tomto úkone spoločne s maloletým dieťaťom odovzdať otcovi aj cestovný pas maloletého, ktorý je jeho dokladom totožnosti, ktorý je otec v deň konca jeho oprávnenia styku povinný matke v mieste bydliska vrátiť. Týmto rozhodnutím nie je dotknutý bežný styk otca s maloletým nariadený neodkladným opatrením na základe Uznesenia Okresného súdu Pezinok, č. k.: 5P/181/2021 - 334 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 20CoP/30/2023-560. Proti uzneseniu podala matka maloletého v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave Uznesením, sp. zn. 14CoP/121/2023-74 zo dňa 11.10.2023 tak, že odvolanie matky odmietol.

62. Na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Uznesením, sp. zn. 52P/9/2024-15 zo dňa 14.02.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, v rámci ktorého rozhodol o ponechaní maloletého v starostlivosti zariadenia M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F., a to za účelom odbornej pomoci, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej v konaní o nariadenie výchovného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 52P/9/2024. Navrhovateľ mal za to, že pretrvávajú dôvodné obavy o zdravý psychický, fyzický a sociálny vývoj maloletého dieťaťa a jeho bezpečnosť.

63. Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 11CoP/188/2023-1381, 11CoP/11/2024, 11CoP/12/2024 zo dňa 19.02.2024 o odvolaniach matky proti uzneseniam Okresného súdu Pezinok zo dňa 7. decembra 2022, č. k. 5P/181/2021-334, Okresného súdu Pezinok zo dňa 27. októbra 2023, č.k. 5P/181/2021-1230 a Okresného súdu Pezinok zo dňa 20. novembra 2023, č.k. 5P/181/2021-1264 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 7. decembra 2022, č. k. 5P/181/2021-334 mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá, odvolanie matky voči uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 27. októbra 2023 odmieta a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 20. novembra 2023, č.k. 5P/181/2021-1264 mení tak, že maloletý A. B. sa dočasne odníma zo starostlivosti rodičov a nariaďuje sa mu za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyť v zariadení M..

64. Uznesením, sp. zn. 5P/181/2021- zo dňa 29.02.2024-1657 súd vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania dočasne, po dobu trvania umiestnenia maloletého v zariadení M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F., upravil styk maloletého s rodičmi tak, že otec má právo stretávať sa s maloletým v zariadení M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F. prvé 3 piatky v kalendárnom mesiaci v čase od 16-17 hod. a matka má právo stretávať sa s maloletým v zariadení M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F. posledný piatok v kalendárnom mesiaci v čase od 16-17 hod. Na základe správania sa matky (bližšie popísané v bode 59 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) súd prvej inštancie uznesením pod č. k. 5P/181/2021-2205 zo dňa 15.05.2024 po celú dobu pobytu maloletého v zariadení zakázal matke maloletého styk s maloletým ako aj kontakt s maloletým prostredníctvom telefónu, sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie a zrušil znesenie Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/181/2021 zo dňa 29.02.2024, ktorým bol upravený styk rodičov s maloletým. Súd matke zakázal styk s maloletým z dôvodu, že matka nerešpektuje vykonateľné súdne rozhodnutia, znemožňuje poskytovanie pomoci zo strany centra maloletému. Svojím otvorene nepriateľským postojom voči činnosti a zamestnancom centra, ktoré otvorene komunikuje maloletému, vyvoláva v jeho prežívaní vnútorný konflikt a napätie, čo sa aj negatívne prejavuje v jeho správaní, u maloletého je zaznamenaná neschopnosť uvoľniť sa, reflektovať na pozitívne zážitky, nadviazať vzťahy s rovesníkmi, či zamestnancami centra.

65. Podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie Experti forenznej psychológie, s.r.o., so sídlom Donská 7983/11, Bratislava, ktorý bol vypracovaný v trestnej veci maloletého, maloletý je opakovane pod tlakom manipulatívnych negatívnych informácií o otcovi. Zo psychologického hľadiska aktuálne vplyvom neadekvátnych verbalizácií matky a správania sa matky vo vzťahu k maloletému psychický stav maloletého je nepriaznivý a nesie znaky negatívneho vplyvu výchovného prostredia matky na vyvíjajúcu sa osobnosť maloletého s prítomnosťou psychologických znakov typických pre deti, ktoré sa stali obeťami týrania (symptómov CAN). Dňa 21.05.2024 bolo vyšetrovateľkou Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala matka dopustiť na maloletom.

66. Okresný súd uznesením pod č.k. 5P/181/2021-2370 zo dňa 17.07.2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca. Detskému krízovému centru M., K. XX, N. - F. uložil povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti otca. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 150,- eur, počnúc dňom vykonateľnosti rozhodnutia, ktorú sumu je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Otcovi maloletého zabezpečiť maloletému odbornú terapiu u detského psychoterapeuta. Matke maloletého zakázal styk s maloletým ako aj kontakt s maloletým prostredníctvom telefónu, sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie.

67. Matka maloletého podala odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.02.2024, č.k. 5P/181/2021-1657, uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 15.05.2024, č.k. 5P/181/2021-2205, uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 17.07.2024, č.k. 5P/181/2021-2370. Krajský súd v Trnave uznesením pod sp. zn.:15CoP/160/2024 - 2521, 15CoP/161/2024, 15CoP/162/2024 rozhodol tak, že odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.02.2024, č.k. 5P/181/2021-1657 odmietol, odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 15.05.2024, č.k. 5P/181/2021-2205 odmietol a Uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 17.07.2024, č.k. 5P/181/2021-2370 v napadnutých výrokoch I.,IV. a V. potvrdil (dočasné zverenie do osobnej starostlivosti otca, uloženie povinnosti otcovi zabezpečiť maloletému odbornú terapiu u detského psychoterapeuta, zákaz styku matky s maloletým ako aj kontakt s maloletým prostredníctvom telefónu, sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov komunikácie). Uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 17.07.2024, č.k. 5P/181/2021-2370 v napadnutom výroku III. zrušil (o uložení povinnosti matke prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 150,- eur).

68. Odvolací súd konštatuje, že pri rozhodovaní súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa a berú sa do úvahy kritériá ako sú citové väzby maloletého dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilita výchovného prostredia a pod. a dbá sa, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi.

69. Prvoradým meradlom pre nájdenie modelu starostlivosti rodičov o dieťa je najlepší záujem dieťaťa (k významu pojmu najlepší záujem dieťaťa viď napr. nález ÚS ČR z 30. 12. 2014 sp. zn. I. ÚS 1554/14). Posúdenie naplnenia tohto merítka prináležalo súdu prvej inštancie, ktorý má povinnosť posudzovať vec individuálne s prihliadnutím na jej konkrétne okolnosti a zvláštnosti.

70. Podľa článku 5 ZoR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä :a) úroveň starostlivosti o dieťa, b)bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c)ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

71. Základnú úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú jeho rodičia. Výchova dieťaťa je nielen ich právom, garantovaným viacerými medzinárodnými európskymi aj vnútroštátnymi prameňmi, ale aj ich

povinnosťou, ktorej sa nemôžu bez závažných právnych následkov svojvoľne zbaviť. Spôsobilosť mať dieťa nemožno nikomu obmedziť. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, zaručuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 41 a tiež zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podobne medzinárodný Dohovor o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná, ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a povinnosť chrániť záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba a právo osobne sa o dieťa starať. Právo mať dieťa u seba je ústavným vyjadrením zásady, že starostlivosť o dieťa a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

72. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania maloleté dieťa sa v čase podania návrhu o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému nachádzalo v starostlivosti matky a pokiaľ súd prvej inštancie zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, uvedené ako najvhodnejšie riešenie s ohľadom na najlepší záujem maloletého vyplynul z vykonaného dokazovania. Matka maloletého prioritne namieta znalecký posudok, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodnutí. Namieta predovšetkým jeho neobjektívnosť a tú skutočnosť, že znalec prekročil svoje kompetencie.

73. Súd hodnotí znalecký posudok ako každý iný dôkaz. Faktické (nie právne) obmedzenie spočíva v tom, že súd nie je spôsobilý hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti. Podstata hodnotenia znaleckého posudku spočíva v tom, že súd vezme do úvahy komplexnosť posudku, úplnosť odpovedí, vzťah posudku k iným vo veci vykonaným dôkazom a napokon vychádza aj zo zásad správneho formálnologického uvažovania. Súd prvej inštancie nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by zaujatosť znalca preukazovali.

74. Znalecký posudok musí obsahovať náležitosti cit. § 17 ZoZTP. V prípade znaleckých posudkov, včítane súkromného, podľa § 209 ods. 2 CSP, súd nemôže hodnotiť odborné závery týchto posudkov z hľadiska ich správnosti, ale hodnotí len presvedčivosť posudku pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi.

75. Podľa čl. 15 ods. 1 a 2 základných princípov CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

76. Pravidlá hodnotenia dôkazov sa spravujú teóriou voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Znalecký posudok súd hodnotí komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadováženia podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd teda nemôže nekriticky preberať závery znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, privilegovalo by to znalecký posudok a prenášalo zodpovednosť za správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je neakceptovateľné.

77. Znalec prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa ale v znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby adresáti znaleckého posudku mohli závery zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé z akých zistení vychádzal, k akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel k záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore, čo v danom prípade nebolo sporné) a posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 ZoZTP. Z materiálneho hľadiska skúma obsah znaleckého posudku včítane obsahu jeho záveru. Pri obsahu znaleckého posudku je rozhodujúce, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver

je logický, je prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihliadal.

78. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych a teoretických východísk, ako i obsahu spisu, odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmanej veci dospel súd prvej inštancie k správne záveru nielen o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, ale aj v súvislosti s rozhodnutím o zákaze styku matky s maloletým. Ani odvolací súd nevzhladol neobjektívnosť znalca a jeho závery možno prijať ako objektívne zistené, ktoré podporujú aj výsledky dokazovania vo veci samej aj napriek námietke matky. Sama uviedla, že sa odmietla podrobiť znaleckému dokazovaniu a pokiaľ sa znalec vyjadril k jej duševnému stavu, znalec zhodnotil stav a správanie sa matky bez určenia bližšej diagnózy, pričom odporučil jej psychiatrické vyšetrenie. Súd prvej inštancie však vychádzal z jeho záverov, ktoré napokon boli podporené aj ďalšími dôkazmi, ktoré vzišli z vykonaného dokazovania. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, v priebehu konania bolo nariadených niekoľko neodkladných opatrení, ktoré naposledy práve pre správanie sa matky vyústili do zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktoré zhodnotil v bode 101 a na tento v podrobnostiach odkazuje. Matka maloletého nekriticky pristupuje ku svojim povinnostiam viesť maloletého k úcte, rešpektu k druhému rodičovi a to aj napriek svojim výhradám k nemu. Dieťa má dvoch rodičov a spôsob konania matky, ktorý viedol až k vzneseniu obvinenia pre trestný čin týrania zverenej osoby, vyhodnotil súd prvej inštancie správne. Preto, pokiaľ aj matka namieta znalecký posudok, vo veci boli vykonané aj ďalšie dôkazy, ktoré závery znaleckého posudku iba potvrdili. Správanie matky počas pobytu maloletého u nej, ale aj v čase pobytu maloletého v zariadení M.- pomoc deťom, ktorá svojim manipulatívnym správaním a tlakom na maloletého napr. v tom, aby zbieral informácie o otcovi, vyjadroval názory, ktoré boli jej názormi a ďalšie, ktoré nepochybne vyplývajú z vykonaného dokazovania (správ krízového centra M.- pomoc deťom) a na základe ktorého bol maloletý v odpore k otcovi, odmietal ho, svedčia o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Hoci pokiaľ ide o nahrávky, tieto boli podľa matky neoverené, otcovi upravené a 3 roky staré, práve manipulovanie matky maloletého aj počas pobytu maloletého v zariadení M. – pomoc deťom, ale aj v čase zverenia otcovi, a jej tlak na maloletého (aby zbieral informácií na otca atď.), sú tie, ktoré preukazujú vyvíjanie tlaku na maloletého a jeho psychické zaťaženie, čo sa napokon odzrkadlilo i v postoji maloletého k otcovi. Maloletý už počas konania bol neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti otca, keď počas tohto pobytu sa jeho správanie zmenilo a je v jeho prospech. V starostlivosti otca maloletý prospieva a otec vie zabezpečiť maloletému všetky jeho potreby pre jeho ďalší bezpečný a stabilný vývoj. Na základe uvedeného má aj odvolací súd za to, že pokiaľ súd prvej inštancie zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca rozhodol vecne správne. Ako bolo zistené, maloletý má u otca zabezpečenú riadnu starostlivosti, prospieva a preto je nateraz v záujme maloletého, aby bol v starostlivosti otca.

79. Pokiaľ matka namietala, že z obsahu rozhodnutia nevyplývajú zistenia z psychologického vyšetrenia z centra M.- pomoc deťom, ktoré nie sú súčasťou spisu, odvolací súd má za to, že vo veci bolo vykonané dostatočné dokazovanie, z ktorého vzišli vyššie uvedené závery.

80. Odvolací súd sa stotožňuje aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie, kde rozhodol o tom, že otec bude tým, ktorý bude zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Odvolacia námietka matky v tom, že súd v tejto časti odôvodnil svoje rozhodnutie len tým, že komunikácia rodičov je napätá nie je dôvodná. K uvedenému sa vyjadril výslovne v bode 102, keď uviedol i to, že za matkinho postoja je badateľné, že má snahu o veciach v živote maloletého rozhodovať bez súčinnosti (častokrát aj bez vedomia) otca. Aj keď odôvodnenie v tejto časti je stručné, je však postačujúce a podľa názoru odvolacieho súdu aj správne s ohľadom komplexné posúdenie veci, to je na snahu matky o odmietanie otca maloletým, jej konanie ohľadom maloletého bez súčinnosti otca, ale aj nerešpektovaním jeho názoru. Zo strany matky išlo zneužívanie rodičovských práv a povinností a išlo pritom o dlhotrvajúci stav.

81. Obdobne sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie aj s rozhodnutím súdu o zákaze styku matky s maloletým aj keď už nie s lehotou do kedy má mať matka zákaz styku s maloletým.

82. O nesprávne právne posúdenie ide vtedy, keď súd aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje, pričom v prejednávanej veci súd prvej inštancie nie celkom správne aplikoval § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

83. Ako konštatoval odvolací súd už vo svojom rozhodnutí pod č.k. 15CoP/160/2024-2521, 15CoP/161/2024, 15CoP/162/2024 zo dňa 02.10.2024 úlohou súdov v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je rozhodnúť v otázkach týkajúcich sa pomerov rodičov k maloletým deťom na podklade individuálneho, konkrétneho skutočného stavu veci v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Ich úlohou zároveň je, aby na základe uplatnenia zásady proporcionality našli riešenia, ktoré nebudú neprimerane obmedzovať právo ani jedného z rodičov zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. V praktickej rovine by mali súdy vychádzať z premisy, že právom oboch rodičov je v zásade podieľať sa na starostlivosti o dieťa rovnakou mierou a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Ak je rozhodnutím súdu zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom musí byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnvej rodičovskej starostlivosti naplnený, avšak s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Takéto usporiadanie je totiž spravídla v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu.

84. Okolnosti danej veci jednoznačne indikujú potrebu maloletého dieťaťa na tom, aby sa jeho styk s matkou nerealizoval, a ich vzájomný kontakt neprebíhal ani prostredníctvom telefónu, sociálnych sietí a iných elektronických prostriedkov. Má za to, že zistenia vyplývajúce z dokazovania vykonaného vo veci samej (vrátane záverov Znaleckého posudku č. 5/2023, záverov Znaleckého posudku č. 49/2023 v trestnej veci ČVS: ORP-340/1-VYS-PK-2022, uznesenia OR PZ v Pezinku zo dňa 21.05.2024, ČVS: ORP-340/1-VYS-PK-2022 o vznesení obvinenia matke pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, správ predkladaných Detským krízovým Centrom M. N. z 28.03.2024, 14.05.2024, 21.05.2024 a 31.05.2024, výsluchov svedkov na pojednávaní súdu dňa 10.07.2024) preukazujú, že akýkoľvek kontakt maloletého s matkou aktuálne predstavuje pre zdravý psychický aj fyzický vývin maloletého hrozbu. Je treba uviesť, že extrémne negatívne nastavenie maloletého voči otcovi trvalo práve v čase, kedy bol maloletý v osobnej starostlivosti matky, a aj v období umiestnenia maloletého v zariadení M. - pomoc deťom v kríze, K. XX, N. - F. do času, kým nebol matke zakázaný styk. Dokazovaním vykonaným vo veci samej je preukázané, že matka maloletému komunikovala svoj nepriateľský postoj voči otcovi (a aj zamestnancom zariadenia), vyvolávala v prežívaní maloletého vnútorný konflikt a napätie, a aj keď sa jej správanie voči maloletému môže navonok javiť ako ochranné a priateľské, toto je vo svojej podstate výrazne agresívne, matka zahlcuje maloletého svojimi názormi, postojmi, sugeruje mu svoje videnie sveta, nedáva mu na výber, neposkytuje mu reálne informácie o otcovi, resp. o vonkajšom svete. Odvolací súd za daného stavu prisvedčuje úvahe súdu prvej inštancie, že správanie matky je pre maloleté dieťa ohrozujúce a plne odôvodňuje nadradenie záujmu maloletého dieťaťa na nerušený psychický a fyzický vývin nad právom matky na realizovanie styku a iného kontaktu s maloletým synom. Hoci uvedené závery vyslovil odvolací súd v rámci neodkladného opatrenia, jeho závery a výsledky vykonaného dokazovania potvrdzujú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o zákaze styku matky s maloletým.

85. Odvolací súd však má za to, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o trvaní zákazu styku do právoplatného skončenia trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa matka mala dopustiť na maloletom, nakoľko je možné sa stotožniť s námietkou matky, že trestné konanie môže trvať niekoľko rokov, predovšetkým je však nutné uviesť, že môže skončiť rôznym spôsobom (či už odsúdením matky, ale aj oslobodením matky). Je potom otázne z akého dôvodu má zákaz styku trvať do právoplatného skončenia trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V ďalšom odvolací súd poukazuje aj na to, že matka môže preukázať, že je schopná pristupovať ku svojim povinnostiam zodpovedne, a dbať aj o potrebu existencie otca v živote maloletého a rozvíjanie ich vzťahu bez ohľadu na to, aký vzťah k otcovi má ona sama aj pred skončením samotného trestného konania. Z uvedeného dôvodu, odvolací súd v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil.

86. Pokiaľ matka poukazovala na prezumpciu nevinu, tu treba zohľadňovať prioritne záujem maloletého a jeho zdravý fyzický a duševný vývoj, ktorý v tejto chvíli nie je schopná zabezpečiť. Samotné potvrdenie (správa zaslaná mailom od psychiatra, ktorý ju vystavil základe telefonického konzultácie), ktorú matka predložila, je nepostačujúca na prijatie záveru o jej spôsobilosti starať sa o maloletého a stykať sa s ním tak, aby maloleté dieťa nebolo manipulované a podporovaný jeho odpor k otcovi, ale pristupovať

k potrebe rozvíjať vzťah maloletého a otca, ktorý je v živote maloletého dôležitý pre jeho zdravý fyzický a psychický vývoj a stojí nad právom matky na jej súkromný a rodinný život.

87. Matka poukazovala aj na to, že nikto neskúmal násilné správanie otca počas ich spolužitia a tiež na to, že na to, že aby sa konštatovalo patologické správanie matky k synovi stačilo, aby otec pustil niekoľkoročné nahrávky. Pokiaľ ide o násilné správanie sa otca počas ich spolužitia, takéto správanie sa voči synovi preukázané nebolo a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, ani to v čase pobytu maloletého u otca, takéto správanie otca voči synovi nebolo zaznamenané, maloletému bola a je zabezpečená riadna starostlivosť, maloletý prospieva, preto táto námietka matky nie je dôvodná. Pokiaľ ide o vyhodnotenie matky ako osoby, ktorá zjavne pripustila odcudzenie maloletého s otcom, k uvedenému záveru bolo dospené vykonaným dokazovaním a vyhodnotením vykonaného dokazovania. Bola to matka, ktorá svojim správaním či už počas pobytu maloletého v zariadení M.-pomoc deťom, resp. voči jeho zamestnancom, znalcom, ale aj z celkového postoja počas konania spôsobila, že závery vyplynuli v jej neprospech.

88. Je isté, že maloletý má k matke pozitívny vzťah a zákaz styku maloletého s matkou nepochybne má vplyv na maloletého, avšak dôsledky, ktoré matka svojim nastavením voči otcovi a pôsobením na maloletého môže do budúcnosti u maloletého spôsobiť, sú tak závažné, že vzhľadom na jeho zdravý fyzický a duševný vývoj bolo potrebné zasiahnuť aj formou zákazu styku maloletého s matkou, kým sa nepreukáže, že matka je schopná stykať sa s maloletým tak, aby na neho nevyvíjala tlak a rešpektovala aj rolu otca v živote maloletého. Akýkoľvek úmysel matky (chrániť syna), nemôže byť na úkor jeho zdravého vzťahu k otcovi.

89. V súvislosti so zverením maloletého je spojené aj konanie o vyživovacej povinnosti k maloletému.

90. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 ZR je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 ZR.

91. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

92. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý bol v čase rozhodnutia súdom prvej inštancie žiakom 7. ročníka základnej školy, navštevuje krúžok florbalu. Súd prvej inštancie uviedol, že priemerné mesačné výdavky na maloletého otec vyčíslil na sumu 685,96 eura. Mesačné výdavky na maloletého zahŕňajú výdavky súvisiace so školskou dochádzkou a to poplatky ZRPŠ vo výške 3,33 eura, doprava 32,- eur, školské potreby 12,50 eura, školské výlety a kurzy 10,83 eura, obedy v škole 8,- eur, vrecové 8,33 eura, výdavky na oblečenie a obuv 100,- eur, kozmetika 7,- eur, kaderník 20,- eur, strava 130,- eur, krúžky 41,- eur, voľnočasové aktivity 20,- eur, lieky a zdravotná starostlivosť 50,- eur, pomerná časť výdavkov na bývanie 197,13 eura, mimoriadne výdavky 45,83 eura. Otec je zamestnaný v spoločnosti G. Q. H., jeho priemerný mesačný príjem za obdobie január 2024 až september 2024 bol vo výške 1.977,51 eura. Matka je od mája 2024 nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni zo dňa 17.06.2024 bola matke vyplácaná dávka v nezamestnanosti vo výške 743,20 eura, podľa lustrácie zo dňa 17.07.2024 vo výške 767,90 eura a podľa lustrácie zo dňa 13.11.2024 je

matke vyplácaná dávka v nezamestnanosti vo výške 470,- eur. Do apríla 2024 bola matka zamestnaná v spoločnosti R. H. C., C.. a jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od októbra 2021 do februára 2024 bol vo výške 1.088,74 eura.

93. Súd prvej inštancie uviedol, ktoré konkrétne výdavky u maloletého zohľadnil v bode 84, preto odvolacia námietka matky, že súd neskúmal, z čoho a akej štruktúry výdavky pozostávajú je nedôvodná. Tu treba pripomenúť, že zverením maloletého otcovi dochádza aj k navýšeniu výdavkov u otca a pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí pre nich, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni každého svojho rodiča. Životnú úroveň však pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná dôkazmi a súd prvej inštancie poukázal aj na príjmy rodičov a na potencialitu matky. Čiastočne dôvodnou však bola odvolacia námietka matky maloletého v tom, že súd neskúmal (nevyhodnotil) aktuálne majetkové pomery rodičov. Je potrebné však uviesť, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že príjmy otca nie sú v deklarovanej výške 1.977,51 eur a pokiaľ ide o matku, súd prvej inštancie vychádzal z jej príjmu u predchádzajúceho zamestnávateľa vo výške 1.088,74 eur a hoci k 13.11.2024 poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 470,70 eur, súd prvej inštancie správne vychádzal zo sumy 1.088,74 eur. (č.l.1711) Matka nenamietala, že nie je v jej možnostiach dosahovať výšku vyššie uvedeného príjmu ako správne uviedol súd prvej inštancie, keď si sama zavinila ukončenie pracovného pomeru (dostala výpoveď od zamestnávateľa pre závažné porušenie pracovnej disciplíny- č.l. 2290), pričom treba tiež uviesť, že súd určil výživné v nižšej výške, než je obvyklá prax súdov. Vzhľadom k tomu, že otec odvolanie nepodal, odvolací súd ponechal výživné v súdom určenej výške, pričom má za to, že dlžné výživné (výrok IV.) bolo určené správne.

94. Na dôvazok odvolací súd zdôrazňuje, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021 sp. zn. 8Cdo/6/2020).

95. Na dôkazy, ktoré boli produkované už v odvolacom konaní, odvolací súd už neprihliadol, nakoľko závery z nich vyplývajúce, vyplynuli už z dokazovania pred súdom prvej inštancie.

96. V súvislosti s matkiným prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom okresného súdu odvolací súd ešte konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti, čo v danom prípade splnené bolo.

97. Ďalšie argumenty matky už nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúce do zbytočných podrobností odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.).

98. Vedený týmito úvahami odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I., II.,III., IV. a spolu s ním aj odvolaním nenapadnutý, avšak závislý výrok VII. o trovách konania za použitia § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil a podľa § 388 Civilného sporového poriadku zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku VI. spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia, ale iba v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia.

99. V mimosporových konaniach upravených Civilným mimosporovým poriadkom platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok pripúšťa výnimky. V prejednávanej veci nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z aplikácie ustanovenia §

52 Civilného mimosporového poriadku. O náhrade trov konania vzhľadom na vyššie uvedené teoretické východiská o nároku na náhradu trov konania tak odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

100. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).